

укључујући ту и судије, морају бити солидарни са грађанима своје државе. Суд је подвукао да оспорене норме уређују да плате судија у 2009. буду исте са платама у 2007. а не у 2008, што има за последицу да су зараде, у ствари, смањене.

Уставни суд Пољске је 12. децембра 2012. донео одлуку у којој је оценио да је законска регулатива која је установила „замрзавање“ зарада судија – неподизање плата у периоду од годину дана, сагласна Уставу. Према оспореној законској регулативи, зараде судија нису установљене на основу просечне накнаде за рад из 2011, већ на основу просечне накнаде из 2010, када плате у јавном сектору нису повећане, односно биле су „замрзнуте“ све од 2008. године. Уставни трибунал је своје одлуке засновао на погоршаној економској ситуацији у држави, која је захтевала да се предузму хитне мере, наглашавајући да је вођење бриге о јавним финансијама дужност државних власти, а да су поступци законодавца основани и у јавном интересу – балансирању државног буџета.

Треба поменути да устави неких држава садрже *expressis verbis* одредбе којима се забрањује смањење зајемчених права судија на социјалну заштиту. Тако су уставни судови поменутих држава обавезни да, приликом одлучивања о смањењу поменутих зајемчених права у условима економске кризе, не тумаче доктрину коју је формулисао Уставни суд, већ да императивне одредбе Устава протумаче као ограничавање овлашћења Суда. Са том ситуацијом се сусрео Врховни суд Кипра када је, у одлуци од 14. јуна 2013,⁴¹ морао да одговори на питање да ли је било допуштено применити законске одредбе које уређују смањење судијских зарада. Члан 158.3 Устава Републике Кипра уређује да ће „закон уредити зараде и друге услове службе судија у складу са ставом

1. овог члана. Зараде и други услови судијске службе неће бити промењени на штету судије након његовог постављења на функцију.“ Врховни суд Кипра је запазио, између осталог, да је члан 158.3 тако јасан, да не може бити сумње у то како га треба тумачити, а да се законима *sub iudice*, који подразумевају недопустиве неповољне промене у односу на зараде судија, крше одредбе уставног члана 158.3. Размотривши различите аргументе, Врховни суд је на крају дошао до закључка да се жалба усваја и да се управне одлуке *sub iudice* проглашавају неважећим, ништавним и без правног дејства. Суд је запазио и наглашену намеру присутну у већини изјављених жалби, да се добровољно допринесе напору спасавања кипарске привреде, изразивши наду да ће њихов пример следити и остали подносиоци жалби. Према томе, у време економске кризе дозвољено је смањити зараде судија не само према одређеном проценту, већ и неповећавањем зарада, односно њиховим замрзавањем. Када установе са уставним надлежностима одлучују о уставности смањења зарада судија за време економске кризе, у сваком појединачном случају морају одлучивати о томе да ли је ограничење поменутог социјалног права допуштено и да ли